

TIETSJERK, DE HERVORMDE KERK

Volgens een oude afbeelding heeft op deze plaats eerder een klein romaans zaalkerkje gestaan. Het schip hiervan was twee traveeën lang, het koor, zonder ramen, was driezijdig gesloten. Op het dak een dakruiter waarop een ingesnoerd spitsje. Aan de zuidwestzijde een vrijstaande klokken-stoel. Dit kerkje werd in 1719 afgebroken.

Tussen 1720 en 1726 werd een nieuw kerkje gebouwd op de oude fundamenten, dus even groot als de voorganger. De vorm van het koor is niet bekend, ook is niet bekend of dit kerkje reeds een toren had.

Vast staat wel dat in 1801 een nieuwe toren werd gebouwd, als dit de eerste was kan aangenomen worden dat tot dit jaar de klokkenstoel dienst heeft gedaan. In 1892 werd de kerk uitgebreid, waarschijnlijk wegens bevolkingsgroei. Vergroting vond plaats naar het oosten: de kerk kreeg een transept en een nieuw, 3-zijdig gesloten koor. In 1905 werd de huidige toren gebouwd. Rond 1984

werd de kerk grondig gerestaureerd.

De kerk, met nabijgelegen school en dorps huis, vormde eens het centrum van het dorp. Vooral door na-oorlogse nieuwbouw heeft het centrum zich naar het noorden verplaatst zodat de kerk nu enigszins afgelegen ligt.

Exterieur:

De ongelede toren heeft opgaande spaarvelden waarin nisjes en galmgaten. De spits rust op een overkragend draagvlak. Op de vier brede onderste spitsdelen bevinden zich de wijzerplaten waarboven een fronton. Op de uivormige insnoering volgt de slanke achtkantige spits met weerhaan. In de toren een klok uit 1608, gegoten door Hall uit de gelijknamige Saksische plaats. Dit is hoogstwaarschijnlijk de klok die in de klokkenstoel heeft gehangen.

Aan de zuidzijde van de toren is de hoofdingang. De zware deur heeft smeedijzeren scharnieren. Boven de zandstenen omlijsting een memoriesteen omlijst door pinakels en voluten en afgedekt met een fronton. In de binnenmuur herinnert een memoriesteen aan de bouw van de eerste toren in 1801. Deze eerste steen werd gelegd door Maike H. Wadman op 3 juni 1801.

Het muurwerk: zuid- en noordzijde zijn identiek. In de transeptarmen een hoogopgaand raam, in de vlakke delen drie ramen, twee aan zuid/west- en noord/oostzijde, een aan de korte zijde. Alle ramen hebben identieke 19de eeuwse traceringen en omlijstingen. Het koor heeft twee gesloten vensterbogen, het middelste deel is blind. Het metselwerk is uitgevoerd in donkere baksteen met in de transeptwanden drie speklagen. De tuitgevels zijn afgedekt met een klein fronton. Op de zuidwest-zijde en de noordoost-zijde van het dak een kleine dakkapel. Op de gevelomlijstingen en het middelpunt van de koorafsluiting sierlijke smeedijzeren ornamenten.

In de zuidzijde, naast de ingang, vindt men tenslotte nog een gedenksteen uit 1716 van het adellijk geslacht Van Glinstra. Deze steen is dus kort voor de afbraak van de oude kerk aangebracht, de aanleiding voor deze plaatsing is niet bekend.

Interieur:

Het tongewelf rust op lijsten waaronder kleine consoles. De bij de restauratie aangebrachte kleuren, groen, rood, wit, zorgen voor een levendig effect. Boven het koor een meloengewelf in drie segmenten.

De kansel is 17de eeuws, dus nog uit de oude kerk. Eenvoudige kussenpanelen, op de hoeken gecanneleerde dorische pilasters. Het ruggeschot wordt omlijst met snijwerk. De trap heeft een balusteropgang, waarop zwarte knoppen. Deze zwarte knoppen komen terug op de uivormige voet en op het doophek. Dit geheel, kansel en doophek, staat op de Monumentenlijst.

Opvallend zijn verder de twee Tien Geboden borden in de transeptarmen, vergulde letters op zwarte ondergrond, omlijst met snijwerk. De kerk heeft eenvoudig, modern meubilair. In het koor een paaskaars.

Het orgel is in 1887 gebouwd door de orgelmakers Bakker en Timmenga te Leeuwarden. Het bevindt zich in goede staat. De dispositie luidt:

Prestant	8 vt
Melophone	8 vt
Bourdon	16 vt
Holpijp	8 vt
Octaaf	4 vt
Roerfluit	4 vt
Octaaf	2 vt
Trompet	8 vt bas/discant
Viola di Gamba	8 vt
Roerfluit	8 vt
Salicet	4 vt
Woudfluit	2 vt

G. Yedema
1991